

Woekerpolismoe? De claimclubs vechten door

Het begrip woekerpolis is wat sleets geraakt. Ruim tien jaar liggen de belangenclubs al in de clinch met de verzekeraars over ruimere compensatie. Intussen hebben ze een nieuwe claim aangekondigd en is er onderlinge strijd. Een stand van zaken.

Geduceerden voeren actie op het terrein van verzekeraar Achmea .Foto: Erik van 't Woud voor het FD

Met een groep gedupeerden stonden de Consumentenbond en Vereniging Woekerpolis.nl maandagmiddag in Zeist op de stoep van verzekeraar Achmea. Ze hadden een brief voor bestuursvoorzitter Willem van Duin. Boodschap: Achmea moet de leden van de verenigingen 'adequaat compenseren', anders stappen ze over twee weken naar de rechter. Het is voor het eerst dat een massaclaim voor Achmea dreigt.

Wie tien jaar terug de term woekerpolissen liet vallen, kreeg meteen volle aandacht. Het was de tijd dat de eerste grote compensatieregelingen werden getroffen, omdat in beleggingsverzekeringen veel te hoge kosten bleken verstoep. De term woekerpolis was net door Tros Radar bedacht en werd gretig in alle media overgenomen. En de omvang van de affaire was duidelijk geworden: 7 miljoen polissen. Toenmalig minister Wouter Bos van Financiën zette eigenhandig verzekeraars onder druk om met regelingen te komen.

In het kort

Tien jaar na de eerste compensatieregelingen van verzekeraars strijden drie claimclubs nog altijd om meer en doen dat in afzonderlijke procedures tegen de grote verzekeraars.

Nu zoeken twee van de drie clubs, Consumentenbond en Woekerpolis.nl, samenwerking in een nieuwe claim tegen Achmea.

Maar er wordt ook onderling gestreden. Zo zijn twee belangenclubs het oneens over de juridische argumenten in de zaak tegen NN.

Intussen hopen ze dat verzekeraars willen schikken en alleen nog de achterban van de belangenclubs worden gecompenseerd.

In 2018 is het begrip sleets geraakt. Het dossier is talloze rechtszaken, uitspraken en deeltjes met verzekeraars rijker. Maar het overzicht is kwijt, veel consumenten hebben zich bij hun verliezen neergelegd. En het einde van de procedures om meer compensatie bovenop die eerste regelingen uit 2008 te krijgen, is nog niet in zicht.

Woekerpolismoeheid

'Mensen worden moedeloos van dit dossier. Dat snap ik heel goed', zegt directeur Bart Combée van de Consumentenbond. 'Maar op een dag willen ze hun hypotheek aflossen of met pensioen en dan blijkt dat ze niet genoeg geld te hebben. Daarom blijven wij er aandacht voor vragen.'

Vandaar dat Combée en Ab Flipse van Vereniging Woekerpolis.nl nu een nieuwe massaclaim tegen een verzekeraar aankondigen. Ze verwijten Achmea in de jaren negentig en begin deze eeuw beleggingsverzekeringen te hebben verkocht 'met een intransparante kostenstructuur', waarbij de verzekeraar klanten niet voldoende heeft geïnformeerd over de kosten en risico's, zo staat er in de brief. Ook zou de verzekeraar ze een 'onrealistische waarde opbouw' hebben voorgehouden en kosten in rekening hebben gebracht die niet contractueel zijn afgesproken. Eerdere compensatieregelingen, waaronder een uit 2010, volstaan volgens de Consumentenbond en Woekerpolis.nl niet.

Bart Combée van de Consumentenbond, met microfoon Ab Flipse van Vereniging Woekerpolis.nl. Op het andere podium Achmea-vertegenwoordiger Frans van der Ent. Foto: Erik van 't Woud voor het FD

De twee belangenclubs hebben die aandacht nodig. Zij willen hun leden laten zien dat ze zich nog altijd druk maken om de ongunstige polissen. Hoe langer de procedures duren, hoe meer de woekerpolis moeheid toeslaat. Er lopen op dit moment rechtszaken van drie verschillende belangenclubs naast Consumentenbond en Woekerpolis.nl ook van de stichting Wakkerpolis tegen soms dezelfde verzekeraars. NN, voorheen Nationale Nederlanden, weet de drie clubs in drie verschillende procedures tegen zich.

Leden winnen

'Wij hebben zaken tegen NN, Vivat en Aegon in hoger beroep lopen', somt Flipse van Woekerpolis.nl op. 'Die zaken zitten in de schriftelijke fase. Van de zaak tegen ASR verwachten we in het eerste kwartaal van 2019 een uitspraak.'

Tegelijkertijd hopen de belangenverenigingen nog wat leden te winnen. Het aantal stagneert al enkele jaren: circa 150.000 gedupeerden hebben zich aangemeld bij de drie clubs, waarvan 125.000 bij Woekerpolis.nl, met zo'n 250.000 polissen. En dat terwijl er nog altijd meer dan een miljoen woekerpolissen doorlopen. Hoe meer leden, hoe groter de druk is die verzekeraars ervaren om te compenseren.

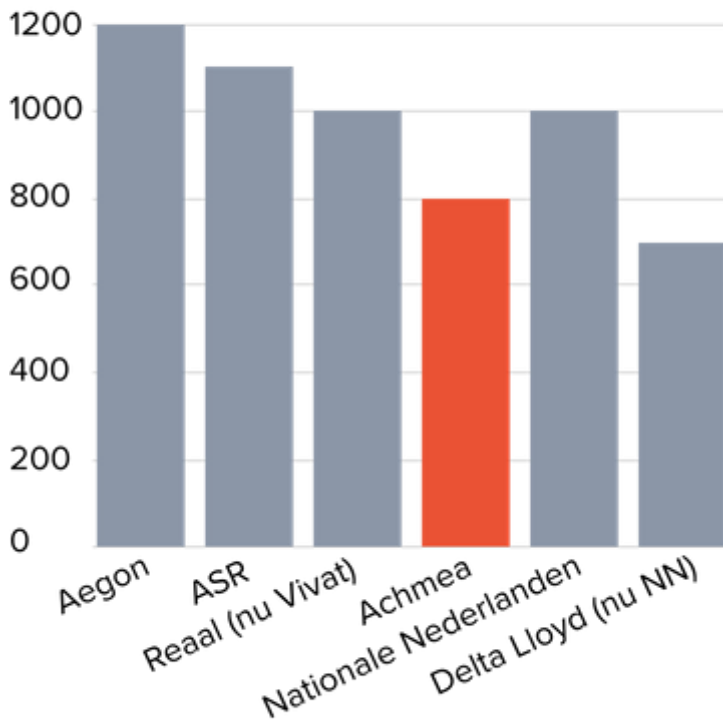
Onzekerheid voor verzekeraars

Die grote verzekeraars laten de woekerpolisaffaire ook liefst zo snel mogelijk achter zich. Nu blijft er altijd dreiging boven de markt hangen dat ze nog een keer diep in de portemonnee moeten tasten. Dat leidt onder meer tot onzekerheid bij beleggers. Zo leverde het aandeel NN vorige zomer op een dag ruim 4% in na een ongunstige uitspraak van klachteninstituut Kifid, waarbij de verzekeraar de opstartkosten van een woekerpolis aan een klant moest

terugbetalen. De vrees was dat die uitspraak grote gevolgen zou hebben voor de andere polissen die NN had verkocht - een angst die tot nu toe niet bewaarheid is geworden.

Verzekeraars willen dossier zo snel mogelijk afsluiten

Aantal* afgesloten woekerpolissen, x1000

*Totaal ongeveer 7 miljoen, met waarde van €100 mrd, afgesloten tussen 1993 en 2008

© FD | TA | Bron: FD research

Ook bij het verkoopproces van Vivat, het oude Reaal, dat begin komend jaarstart, zal het woekerpolisdossier een factor zijn waarmee een koper rekening houdt. Woekerpolis.nl heeft op dit moment een zaak in hoger beroep lopentegen Vivat nadat die in eerste aanleg bij de rechtbank Noord-Holland deels werd gewonnen.

Alleen voor de eigen leden

Om van de onzekerheid af te komen sloot Allianz vorig jaar een schikking van een onbekend bedrag met Vereniging Woekerpolis.nl en Consumentenclaim, de commerciële partij achter de vereniging. De Duitse verzekeraar kreeg voor elkaar dat de deal alleen gold voor leden van de claimclubs. Mensen met een Allianz-polis die zich niet hadden aangemeld, hoefden niet op een vergoeding te rekenen.

Hoewel de Consumentenbond daar in het FD toen nog forse kritiek op had -'zulke regelingen hoor je voor iedereen open te stellen' - is hij nu van koers gewijzigd. 'Het komt niet van de grond om namens alle consumentencompensatie te regelen', zegt directeur Combée. 'In plaats daarvan zoeken we nu vaker de samenwerking op met andere partijen die gedupeerden vertegenwoordigen.'

“Het komt niet van de grond om namens alleconsumentencompensatie teregelen”

• Bart Combée, Consumentenbond

Zoals in het dossier-Achmea, waarin met Woekerpolis.nl wordt opgetrokken. De samenwerking tussen de Consumentenbond en Consumentenclaim, de partij achter Woekerpolis.nl, is zelfs zo hecht dat ze afgelopen zomer een joint venture hebben opgericht waarmee claims tegen bedrijven worden ingediend. Of de aanklacht tegen Achmea daar ook in gaat vallen, is nu nog onduidelijk.

Met de brief wil de Consumentenbond erop wijzen dat er nog honderden gedupeerden zijn die door een woekerpolis hun geld of pensioen zijn kwijt geraakt .Foto: Erik van 't Woud voor het FD

Rechtszaak woekerpolisclubs

Maar er is ook strijd tussen de woekerpolisclubs. Sterker nog, twee wekengeleden stonden twee van de drie clubs tegenover elkaar in de rechtszaal. Het gaat om Woekerpolis.nl en Consumentenclaim aan de ene kant en Wakkerpolis aan de andere kant. Inzet van de strijd is de zaak dieWoekerpolis.nl heeft lopen tegen NN. Wakkerpolis wil zich bij die zaakvoegen.

'We verschillen van mening over de juridische insteek in de NN-zaak', verklaart advocaat Adriaan de Gier van Wakkerpolis. 'Wij denken datWoekerpolis.nl een strategie hanteert die minder kansrijk is.' En als de rechter uitspraak doet in die zaak kan dat de procedure van Wakkerpolis bemoeilijken.

Het verschil van inzicht gaat vooral over de afsluitkosten, zogeheten 'eerste kosten', van de polis. Terwijl Woekerpolis.nl stelt dat verzekeraars klanten daar niet over hebben geïnformeerd, gaat Wakkerpolis verder en zegt dat die kosten niet zijn overeengekomen. 'Het is een gekke situatie dat wij met NN aan de ene kant in de rechtszaal stonden en Wakkerpolis

aan de andere kant', zegt Flipse van Woekerpolis.nl. 'Maar wij vinden de focus op de eerste kosten te beperkt.'

Dat de twee zaken tegen NN niet al eerder zijn samengevoegd komt omdat de verzekeraar ervoor koos om Wakkerpolis aan te vallen op zijn ontvankelijkheid, oftewel zijn geschiktheid als claimclub. Die aanval werd deze zomer afgeslagen, toen de rechter Wakkerpolis ontvankelijk verklaarde. In de zaak tussen de claimclubs doet het Hof Den Haag eind januariuitspraak.

Schikken of procederen?

Intussen hopen Combée van de Consumentenbond en Flipse dat verzekeraars eieren voor hun geld kiezen en net als Allianz schikken met hun achterban. 'Het gaat maar om 250.000 polissen van actieve gedupeerden. De rest van Nederland heeft blijkbaar geen behoefte aan extra compensatie', zegt Flipse.

Maar het hangt af van de bereidwilligheid van verzekeraars, zegt Combée. En als ze niet willen, is de woekerpolisaffaire over tien jaar dan nog niet klaar?' We versnellen ten opzichte van het verleden. Er komt steeds meer jurisprudentie bij dus zo lang zal het niet meer duren.'

Als Achmea geen gehoor geeft, dreigen de belangenclubs met een gang naar de rechter, Foto: Erik van 't Woud voor